U. B. BERGEN
1611.50
Ms. 1568Te-13

-Norges Demring.-

Nr.1.årg. For frihet og sannhet. 11/8-42.

"O Norge, du mitt fedreland,
min grønne dal, min saltgrå strand
og mine hvite fjeller,
- i fredens tid du ga meg brød,
så la meg dele og din nød,
nu vet jeg hva det gjelder.
Jeg vet at dette land er mitt,
og dette folk skal være fritt."

For noen dager siden var det årsdagen for innleveringen av radioapparatene på Vestlandet. Tyskerne hadde to hensikter med å ta fra oss apparatene: De ville hindre oss i å få høre andre nyheter enn den de selv serverte. Det norske folk skulle leve i uvitenhet og vennes til de tyske meldingene. Derved ville stemningen bli gunstigere for tyskerne. Osmund Thorsnæs skrev i "Bergens Tidende" 6/8-42: "Tyskerne har av bitter erfaring lært - og det til fulle - at en moderne krig ikke bare føres med våpen av stål, men at ordene, nyhetene og meningene til en vesentlig grad bidrar til overlegenhet og seier i striden." Dette viser nyhetenes betydning, og det forklarer hvorfor apparatene ble tatt og hvorfor hemmelige aviser blir dømt så strengt. Tyskerne har imidlertid ikke oppnådd denne sin hensikt. Det norske folk er fremdeles underrettet om det som skjer. Deres andre hensikt var å holde andre meninger borte. Deres prinsipp har alltid vært at når en løgn blir gjentatt ofte nok, blir den til sannhet. Derfor skulle det norske folk få høre de samme løgnene om og om igjen. Men de undervurderte nordmennene. I dag er den tysk- og nasifiendtlige stemningen sterkere enn nogensinne. Nordmennenes nasjonalkjensle er blitt styrket dette året. Fra Nordkap til Lindesnes, fra Vestlandets øyer til svensk grensen, overalt herskER en nasjonal, tyskfiendtlig stemning. Nordmennene har lært å sette pris på friheten. Stemningen i dag likner den i 1814 og 1905. Det har stor betydning for tyskerne at de møter en fast motstand. Ende større betydning vil denne stemningen få i tilfelle av invasjon. Det var stemningen i okkuperte land ved siden av det mislykkede tog til Russland som knekket Napoleons verdenstyranni.

Vi har lært av krigen. Nordmennene vil gå ut av den lutret og styrkere. Det vil sannsynligvis komme en storhetstid når frihetskampen er gjenvunnet, ikke en storhetstid med røvertokter og landerobringer men en åndelig storhetstid, slik det fulgte etter frihetsverket i 1814.

"Til frihet er vi vant.
En mann kan bære lenker, -
det kan i taushet tenker,
blir ikke mindre sant.
Det har vi heller aldri sett
at urett plutselig blir rett,
og politi forbyr oss
å bruke folkevett."

Krigsoversikt 8/8-42.

Tyskernes mål i Russland har vært 1) å sette over Don ved Voronesch, 2) ta hele Donbassenget, 3) trenge inn i Kaukasus. Von Bocks fremmarsj går i et tempo fra 6 til 18 km. pr. dag, litt langsommere enn i fjorårs høst. Hittil har tyskerne ikke oppnådd annet enn uerstattelige tap av teknisk materiell og mannskaper. Granskes man den tyske offensiv nærmere er ikke alt gått etter planen. Selv om russerne i øyeblikket befinner seg i en lite behagelig situasjon, har deb tyske overkommando det ikke bedre. Den hadde regnet med en ødeleggende offensiv over hele fronten. Bare i Kaukasus er dette øyenfallende. Ellers er hele den russiske front intakt. Timosjenko har ikke latt seg påvirke til å avvike fra sin strategi, og har tenkt og handlet på helt militært grunnlag. Rike distrikter er foreløpig mistet, men når man ser på fronte fra Voronesch og nordover er tyskernes timeplan ødelagt. Russiske reserver er satt inn vedd Donbøyningen og åtaket ved Stalingrad er låst fast. Det tas framleis ingen russiske fanger, det viser de russiske treppers fylle bevegelighet. Hvis von Bock ikke klarer å oppnå en seir i år betyr det at tyskerne må øke antallet av divisjoner rundt om i Europa for å holde uroen nede. I vest er sjøveien mellom Amerika og England åpen, og store troppermengder fra Amerika kommer til stadighet sammen med krigsmateriell av alle slag. Det samme gjelder for Egypt. Forsyningene til Russland går som før. Ubåter kan masseproduseres, - men ikke mannskaper! Det engelske luftvåpen hamrer løs på Tyskland. De siste bombetokter mot Hamburg, Düsseldorf taler for seg selv, og hva får ikke Tyskland føle når også Amerikas mektige flyvåpen blir satt inn ved siden av det britiske.

Russland. Det tyske framstøtet i Kaukasus fortsetter, og frambrutte panseravdelinger har nådd oljefeltet Maikop trass i heftig motstand, fra kosakkene. Lørdag ble meldt at dette oljefeltet er truet, men russerne gjør glimrende motstand. Det tyske framstøtet er svinget vestover ved Armawir, et viktig jernbaneknutepunkt. Søndagsmeldingene herfra gått ut på at det tyske framstøtet mot Maikop fortsetter, og russerne har trukket seg en del tilbake fra Armawir. Både her og langs Kubanelva foregår voldsomme kamper, og tyskerne har store tap uten at de er blitt stanset. I Donbøyningen raser slaget att og fram, særlig ved Klipskaia. Under de siste åtakene vant tyskerne en del tereng. Tyskerne holdes i framstøtet mot Stalingrad. Russiske avdelinger som har gått over elva ved Voronesj, fortsetter sine åtak sør for byen og har tatt nye stillinger. Søndag ble meldt at tyskerne gjør fortvilte forsøk på å ta igjen disse stillingene, men de er slått tilbake med store tap. Etter mandagsmeldingene har russerne fortsatt sin fremrykking og befester sine stillinger. Russerne har dessuten gjort vellykte åtak ved Kalinin og lokale åtak ved Leningrad og Volchov. Ved Rhsev, Briansk og ved Ilmensjøen går russerne fram og tilføyer tyskerne store tap. Tyskerne er på defensiven fra Voronesj til Ishavet.

En kronikør i Londonkringkasteren sa lørdag at det tysk framstøtet mot vest i Kaukasus er forsøk på å omringe de russiske troppe her og vinne en stor seir, men stillingen på den russiske front må sees under ett. Situasjonen er en helt annen enn for et år sida da tyskerne truet Moskva. Tyskernes egentlige mål er å erobre Volga for så å få fritt spillerum mot Iran og Syria. På denne basis må Tysklands tilbud til Tyrkia bli sett. En annen engelsk kronikør sa at den tyske trusselen mot Lille-Asia er farlig for de allierte, men ikke desto mindre like farlig for tyskerne selv. Timosjenko holder Volga og Stalingrad, om enn tyskerne har hatt litt fremgang her. Imens holder en hodet klart i Moskva, og den allierte konferansen fortsetter å stor ro om den kommende strategi. Den amerikanske general Bradley og general Steffens deltar.

Vestfronten. Natt til fredag angrep en stor styrke britiske bombefly Rhur. Hovedmålet var Duisburg., som ble angrepet for lo dager siden. Flyplasser i Nederland ble samstundes bombet. 6 fly savnes. Natt til mandag var kraftige styrker bombefly over Osnabrück., et viktig jernbaneknutepunkt og industristed, og andre mål i n.v.Tyskland. Dokkene i Le Havre og flyplasser i Nederland og Belgia ble samstundes bombet. 6 fly savnes. Det var en del sprette flyåtak over England natt til fredag. Det ble gjort liten skade. Noen få tyske fly var over England natt til mandag. 3 ble skutt ned.

Det ble fredag i de engelske avisene offentliggjort luftfotos etter åtaket på Saarbrücken. Bildene viser to bydeler som er helt smadret. Dette utrettet bare to av de aller tyngste bombene. I Køln er det framleis kaos. Hemmelige flygeblader går, og det finner sted demonstrasjoner. Plakatene kan ha inskripsjoner som f.eks.: "Dette kan vi takke føreren for".

Amerika har opprettet 3 invasjonsarmeer bestående av alle våpen. Den amerikanske generalen William Clerl i England sa at våre tropper kommer i så stort antall at det er vanskelig å finne plass til dem. I Holland skal alle duer slaktes før 1j.august av frykt for invasjon Fornyede advarsler er gått ut til den hollandske befolkning om ikke å vise seg ute dersom det kommer invasjon, da de ellers uvegerlig vil bli skutt.

Det fjerne østen. Fredag tok amerikanerne til med et storstilet åtak på Salamonøyene i det s.v.Stillehav med svære styrker. Åtaket fortsetter, og det utvikler seg tilfredsstillende for de amerikanske våpen, meldes fra Washington søndag ettermiddag. Japanerne gjør kraftig motstand. Den australske flåten og flyvåpenet er også med. Samstundes med dette åtaket blir de japanske basene på New Guinea og Raboul ustanselig bombet av det allierte flyvåpen. Dette er den største aksjon i Stillehavet siden det store slaget i Koralhavet i mai måned, der japanerne led store tap. Mandag blir det ikke gitt noen enkeltheter fra S alomonøyene. D et heter bare at operasjonene fortsetter, og de allierte styrkene har initiativet. Samstundes med dette åtaket er amerikanerne gått til et storåtak på de Aleutiske øyene også med store styrker. Kommunikeet fra Washington lørdag fortalte bare at det er gjort store åtak på japanske skip og baser, og at åtaket går fram trass i japansk motstand.

Amerikanske bombefly har bombet japansk flyplass ved Kanton der lo japanske fly ble ødelagt, het det i fredagsmeldingene. Søndag ble denne flyplassen angrepet på ny. Mot Ley og Raboul ble det sluppet 15 tonn bomber. Det var det kraftigste åtaket sida krigen tok til og skaden var stor. Amerikanske bombe- og jagerfly har bombet H ongkong ble det meldt mandag. Lakeens ble hovedstaden i Kiangsiprovinsen kraftig bombet. Britiske fly har bombet japanske baser i Burma. I Chiangsiprovinsen foregår det voldsomme kamper. A merikanske fly understøtter troppene på bakken med hell.

F ra Bombay meldes lørdag at komiteen i den ind. kongress har godtatt G andhis resolusjon som oppfordrer britene til å trekke seg tilbake fra India. D en indiske regjeringa har med en gang truffet forberedelser til å stoppe Gandhis lydighetskampanje. Lederne av det indiske kongressparti, G andhi, Nehru m.fl., ble søndag arrestert samstundes med som det ble lagt ned forbud mot møter av lokale kongresskomiteer. Mandag ble meldt om nye demonstrasjoner i India. Regjeringspartiet overrasket Gandhi da planene bare var halvferdige. S tore deler av landet tar avstand fra G andhis politikk.

I Afrika er det bare geruljevirksomhet og småduelier. Reserver er kommet til Rommel. I lufta er det britisk virksomhet. Mersa Matruk, S idi Barani og Bengasi er kraftig bombet og flere skip senket.

I Eritrea arbeider amerik. ingeniørtropper med å heve 26 store akseskip. 1 flytedokk som kan ta lo.ooo tonn og en del store handelsskip er allerede heved.

Den engelske flyproduksjonen antar dimensjoner. Ved mange fabrikker blir det nå bygget ferdig 1 fly annen hver arbeidstime, og produksjonskapasiteten stiger, trass i ferien.

Verdens farligste jagerfly blir nå masseprodusert i Amerika. Det gjør 640 km. i timen med sine 2.000 hk.-motorer. Det kan gå i en høyde av 12 km. Det engelske flyvåpenet har dessuten hemmelige jagere under byggning. Disse jagertypene er de tyske Focker Wolf helt overlegne.

Senkingene utafor Amerikakysten er gått betydelig ned.

I England står den engelske bygningsindustrien framfor sin største oppgave hittil. Amerikanske tropper og fly strømmer nå i så store mengder til England at det må bygges leirer i stor stil.

Hitler har hatt sine forskjellige ministre til møte i Berlin. Tyskernes vansker kan etter dette møtet oppsumeres slik:

1) Vansker på den indre front.
2) Den dårlige moralen på hjemmefronten.
3) Misnøyen med partiet.
4) Råvaremangelen og mangelen på arbeidskraft.
5) Finansieringen av krigen og unngå inflasjon. Osv.

Det er utstedt forordning i Berlin om begrensning av salg av jord. Dette er for å stoppe tyskerne i å plasere pengene sine i jord og jordeiendommer, noe som er blitt gjort av dem som frykter inflasjon.

Jødekampagnien i Frankrike har helt forfeilet målet sitt. Jødene blir nå møtt med den aller største sympati.

Fra Jugoslavia blir det framleid meldt om glimrende kamper, og 1 tysk troppetog ble avsporet lørdag.

Den amerikanske kringkasteren oppga søndag morgen at de seks tyskere som for en tid sida var satt i land i Amerika for å drive sabotasje i fabrikker o.l. er henrettet i den elektriske stol etter en forutgående rettferdig, men overmåte streng dom. Kringkasteren tilføyde at slik vil det gå med alle som prøver denne trafikk. Dette er Amerikas første svar på de tyske voldshandlingene, og det vil gå på samme måte i andre land.

3 Messerschmidt er frivillig gått ned i de russiske linjene.

Den tyrkiske statsministeren har gitt enlojalitetserklæring til England og sagt fra at landet vil forsvare seg mot ethvert angrep. Von Papen skal ha lovd Tyrkia bl.a. Persia dersom de gikk inn i krigen på aksens side.

Paasikivi har under sitt besøk i Kjøbenhavn uttalt at spørsmålet om fred har vært diskutert mange ganger. Han understreket at Finnlands gamle grenser er nådd og enda litt mer, så Finnland har oppnådd det det ønsket strategisk sett.

Quisling skal være reist til Berlin i et hemmelig møte med Hitler for å drøfte den dårlige indre front i Norge og faren for invasjon på Norskekysten. Over Sverige meldes at fra 1/8 har vært alarm på den norske kyst. På enkelte steder er det gjort merksam på at dersom det norske folk hjelper en eventuell invasjonsarme, vil det bli tatt de strengeste represalier.

Svenske aviser skriver at kong Haakon og det norske folk har i sitt eksempel og kamp for frihet og uavhengighet risset det stolteste minnesmerke i Nordens historie.